

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Και
τώρα
εγώ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΑΠΟ ΤΗ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΤΩΝ 7 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ
«ΠΡΙΝ ΕΡΘΕΙΣ ΕΣΥ»

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ
6.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΤΖΟΤΖΟ ΜΟΪΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Και τώρα εγώ**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Still me
Από τις Εκδόσεις Michael Joseph, Λονδίνο 2018
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Jojo Moyes
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρύσα Μπανιά
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Μπανούση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Δημήτρης Χαροκόπος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουκωτά

© Jojo Moyes, 2018
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2019

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2019, 6.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-3028-7

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΤΖΟΤΖΟ ΜΟΪΣ

Και
τώρα
εγώ

Μετάφραση:
Χρύσα Μπανιά

*Στην αγαπημένη μου Σάσκια,
φόρεσε το ριγέ καλσόν σου με περηφάνια*

Πρώτα πες στον εαυτό σου ποιος θέλεις να είσαι.
Μετά να ενεργείς σύμφωνα με αυτό.

Επίκτητος

Ήταν το μουστάκι εκείνο που μου θύμιζε ότι δε βρισκόμουν πια στην Αγγλία: μια στιβαρή, γκριζα σαρανταποδαρούσα έγκρυβε σταθερά το άνω χείλος του άντρα. Θύμιζε κωμική σειρά, μουστάκι καουμπόη, μια μινιατούρα σκούπας που φανέρωνε σοβαρότητα. Στη δική μου χώρα απλώς δεν κυκλοφορούσαν τέτοια μουστάκια. Είχα καρφώσει τα μάτια πάνω του.

«Κυρία μου;»

Ο μόνος άνθρωπος που είχα δει ποτέ με τέτοιο μουστάκι στην Αγγλία ήταν ο κύριος Νέιλορ, ο μαθηματικός μας, ο οποίος μάξιευε στο δικό του ψίχουλα από μπισκότα – κι εμείς τα μετρούσαμε στην άλγεβρα.

«Κυρία μου;»

«Ναι. Με συγχωρείτε».

Ο ένστολος μου ένευσε να προχωρήσω με μια κίνηση του κοντόχοντρου δαχτύλου του. Δε σήκωσε τα μάτια από την οθόνη. Εγώ περιμένα μπροστά στον θάλαμο νιώθοντας τον ιδρώτα από την ατέλειωτη πτήση να στεγνώνει μαλακά στο φόρεμά μου. Σήκωσε το χέρι και κούνησε τέσσερα παχιά δάχτυλα. Αυτό, όπως κατάλαβα μετά από αρκετά δευτερόλεπτα, σήμαινε ότι ζητούσε το διαβατήριό μου.

«Όνομα».

«Το λέει εκεί», είπα.

«Πώς λέγεστε, κυρία μου;»

«Λουίζα Ελίζαμπεθ Κλαρκ». Κοίταξα πάνω από τον πάγκο. «Αν και το “Ελίζαμπεθ” δεν το χρησιμοποιώ ποτέ. Η μαμά μου συνειδητοποίησε, αφού με έβγαλαν έτσι, ότι το χαϊδευτικό μου θα ήταν Λου Λίτσι. Κι αν το πει κανείς πολύ γρήγορα, μοιάζει

σαν να με λέει λωλή. Αν και ο μπαμπάς μου λέει ότι είναι αρκετά ταιριαστό. Μα εγώ, φυσικά, δεν είμαι λωλή. Ποιος θέλει λωλούς στη χώρα του;» Η φωνή μου αντήχησε νευρική πάνω στο πλαστικό παραπέτασμα.

Ο άντρας με κοίταξε για πρώτη φορά. Είχε τετράγωνους ώμους κι ένα βλέμμα που τρυπούσε σαν καρφί. Δε χαμογελούσε. Περιέμενε να σβήσει το δικό μου χαμόγελο.

«Με συγχωρείτε», είπα. «Αγχώνομαι όταν βλέπω ένστολους».

Έριξα μια ματιά πίσω μου, στην αίθουσα διαβατηρίων. Η ουρά φιδογύριζε και είχε κάνει τόσες δίπλες, ώστε είχε μετατραπεί σε μια αδιάβατη, ανήσυχη λαοθάλασσα. «Νομίζω ότι νιώθω λίγο περίεργα επειδή περιμένα στην ουρά. Αλήθεια σας λέω, πρώτη φορά στέκομαι σε τόσο μεγάλη ουρά. Είχα αρχίσει να αναρωτιέμαι μήπως έπρεπε να βάλω μπροστά τη λίστα με τα δώρα των Χριστουγέννων».

«Βάλτε το χέρι σας στην οθόνη του σκάνερ».

«Είναι πάντα τόσο μεγάλη;»

«Η οθόνη;» Ο άντρας συνοφρυώθηκε.

«Η ουρά».

Είχε πάψει να με ακούει. Κοιτούσε προσεκτικά κάτι στην οθόνη. Έβαλα τα δάχτυλά μου στη μικρή επιφάνεια. Και τότε ακούστηκε το κινητό μου.

Μαμά: *Προσγειώθηκες;*

Έκανα να γράψω την απάντηση με το ελεύθερο χέρι, μα ο άντρας γύρισε προς το μέρος μου αυστηρά. «Κυρία μου, δεν επιτρέπεται η χρήση των κινητών σε αυτόν τον χώρο».

«Η μαμά μου είναι. Θέλει να μάθει αν έφτασα». Προσπάθησα να πατήσω στα κλεφτά το emoji με τον σηκωμένο αντίχειρα και έκρυψα το κινητό.

«Ο λόγος του ταξιδιού σας;»

Τι είναι αυτό; ήρθε αμέσως η απάντηση της μαμάς. Όταν έμαθε να στέλνει μηνύματα ξετρελάθηκε και τώρα έγγραφε γρηγορότερα από ό,τι μιλούσε. Κάτι που, κατά βάση, συναγωνιζόταν την ταχύτητα του φωτός. *Αφού ξέρεις ότι το κινητό μου δε διαβάζει τις εικονίτσες. SOS ήταν αυτό; Λουίζα, πες μου ότι είσαι καλά.*

«Ο λόγος του ταξιδιού σας, κυρία μου;» Το μουστάκι συσπάστηκε ενοχλημένο και ο άντρας πρόσθεσε αργά: «Τι ήρθατε να κάνετε εδώ στις Ηνωμένες Πολιτείες;»

«Να πιάσω δουλειά».

«Η οποία είναι;»

«Θα δουλέψω για μια οικογένεια στη Νέα Υόρκη. Στο Σέντραλ Παρκ».

Τα φρύδια του άντρα ίσως σηκώθηκαν στιγμιαία ένα χιλιοστό. Έλεγε τη διεύθυνση στο έντυπό μου για να την επιβεβαιώσει. «Τι δουλειά θα κάνετε;»

«Είναι κάπως περίπλοκο. Αλλά ας πούμε ότι είμαι συνοδός επί πληρωμή».

«Συνοδός επί πληρωμή».

«Κοιτάξτε. Εγώ παλιά δούλευα για έναν άνθρωπο. Ήμουν συνοδός του, αλλά του έδινα και τα φάρμακά του, τον έβγαζα βόλτα και τον τσίζα. Παρεμπιπτόντως, δεν είναι τόσο περίεργο όσο ακούγεται – δεν μπορούσε να κουνήσει τα χέρια. Δε μιλάμε για καμιά διαστροφή. Βέβαια, στο τέλος εξελίχθηκε σε κάτι περισσότερο, γιατί είναι δύσκολο να μη δεθείς με τον άνθρωπο που φροντίζεις και ο Γουίλ –αυτός ο άνθρωπος– ήταν εκπληκτικός και... Και τέλος πάντων, ερωτητήκαμε». Πολύ αργά ένιωσα τα γνόριμα δάκρυα να φουσκώνουν μέσα μου. Σφούγγισα τα μάτια γρήγορα. «Άρα νομίζω ότι κάτι τέτοιο θα είναι κι εδώ. Μόνο που δε θα ερωτητώ. Ούτε θα ταΐζω».

Ο αστυνομικός του ελέγχου διαβατηρίων με κοιτούσε έντονα. Εγώ προσπάθησα να χαμογελάσω. «Για να είμαι ειλικρινής, συνήθως δεν κλαίω όταν μιλάω για τη δουλειά μου. Παρά το όνομά μου, δεν είμαι λωλή. Όχι. Τον αγάπησα όμως. Και με αγάπησε κι εκείνος. Και μετά... τέλος πάντων, μετά επέλεξε να δώσει τέλος στη ζωή του. Ας πούμε, λοιπόν, ότι αυτή είναι η προσπάθειά μου για μια νέα αρχή». Τώρα τα δάκρυα στάλαζαν ασταμάτητα, ντροπιαστικά, από τις άκρες των ματιών μου. Δεν μπορούσα να τα εμποδίσω. Δεν μπορούσα να εμποδίσω τίποτα. «Με συγχωρείτε. Πρέπει να είναι το τζετ λαγκ. Κανονικά είναι περίπου δύο το πρωί, σωστά; Εξάλλου, έχω πάψει να μιλάω γι' αυτόν. Θέλω

να πω, έχω καινούργιο φίλο. Και είναι φανταστικός! Είναι νοσοκόμος! Και κούκλος! Σαν να μου έπεσε ο πρώτος λαχνός! Ένας κούκλος νοσοκόμος!»

Άρχισα να ψαχουλεύω την τσάντα μου για να βρω ένα χαρτομάντιλο. Όταν σήκωσα το κεφάλι, ο άντρας κρατούσε ένα κουτί χαρτομάντιλων. Πήρα ένα. «Ευχαριστώ. Ένας φίλος μου, που λέτε, ο Νείθαν –από τη Νέα Ζηλανδία– δουλεύει εδώ. Εκείνος με βοήθησε να βρω τη δουλειά και ακόμα δεν ξέρω τι ακριβώς συνεπάγεται· ξέρω μόνο ότι θα φροντίζω τη σύζυγο ενός πλούσιου άντρα, η οποία έχει κατάθλιψη. Όμως έχω αποφασίσει ότι αυτή τη φορά θα σταθώ αντάξια των όσων ήθελε ο Γουίλ, γιατί την προηγούμενη φορά δεν τα κατάφερα καλά. Κατέληξα να δουλεύω στο αεροδρόμιο». Πάγωσα. «Όχι ότι – όχι ότι είναι κακό να δουλεύει κάποιος στο αεροδρόμιο! Είμαι σίγουρη ότι ο έλεγχος διαβατηρίων είναι πολύ σημαντική δουλειά. Πολύ σημαντική. Εγώ, όμως, έχω ένα σχέδιο. Θα κάνω κάτι καινούργιο κάθε εβδομάδα που θα είμαι εδώ και θα λέω ναι».

«Σε ποιον θα λέτε ναι;»

«Στα καινούργια πράγματα. Ο Γουίλ έλεγε πάντα ότι αποκλείω τον εαυτό μου από τις καινούργιες εμπειρίες. Αυτό, λοιπόν, είναι το σχέδιό μου».

Ο αστυνομικός κοίταξε προσεκτικά τα χαρτιά μου. «Δεν έχετε συμπληρώσει σωστά το πεδίο της διεύθυνσης. Χρειάζομαι ταχυδρομικό κώδικα».

Έσπρωξε το έγγραφο προς το μέρος μου. Κοίταξα τον αριθμό στο χαρτί που είχα εκτυπώσει και τον συμπλήρωσα με τρεμάμενα δάχτυλα. Έριξα μια κλεφτή ματιά στα αριστερά και είδα ότι η ουρά πίσω μου είχε αρχίσει να δυσανασχετεί. Στην αρχή της επόμενης ουράς μια οικογένεια Κινέζων απαντούσε στις ερωτήσεις δύο αστυνομικών. Όταν η γυναίκα διαμαρτυρήθηκε, τους οδήγησαν σε μια αίθουσα πιο πέρα. Ξαφνικά ένιωσα πολύ μόνη.

Ο αστυνομικός κοίταξε τον κόσμο που περιέμενε. Και τότε, απότομα, σφράγισε το διαβατήριό μου. «Καλή τύχη, Λουίζα Κλαρκ», είπε.

Τον κοίταξα. «Αυτό ήταν;»

«Αυτό ήταν».

Χαμογέλασα. «Σας ευχαριστώ! Είστε πολύ ευγενικός. Ξέρετε, είναι πολύ περίεργο να βρίσκεσαι στην άλλη άκρη του κόσμου ολομόναχη για πρώτη φορά, και τώρα νιώθω ότι μόλις γνώρισα τον πρώτο καλό άνθρωπο και...»

«Κυρία μου, πρέπει να προχωρήσετε».

«Ναι, βέβαια. Με συγχωρείτε».

Μάζεψα τα υπάρχοντά μου και τράβηξα ένα ιδρωμένο τσουλούφι από το πρόσωπό μου.

«Κυρία μου;»

«Ορίστε». Αναρωτήθηκα τι είχα κάνει λάθος αυτή τη φορά.

Ο άντρας δε σήκωσε τα μάτια από την οθόνη. «Να προσέχετε σε τι λέτε ναι».

Ο Νείθαν περιμένε στις Αφίξεις, όπως μου είχε υποσχεθεί. Κοίταξα το πλήθος με μια αλλόκοτη ντροπή, μια μυστική βεβαιότητα ότι δε θα ερχόταν κανένας, μα εκείνος ήταν εκεί και το πελώριο χέρι του με χαιρετούσε πάνω από τα κορμιά που πήγαιναν και έρχονταν γύρω του. Σήκωσε και το άλλο χέρι κι ένα χαμόγελο απλώθηκε στο πρόσωπό του. Άνοιξε δρόμο για να φτάσει κοντά μου. Με έκλεισε σε μια γιγάντια αγκαλιά και με σήκωσε ψηλά. «Λου!»

Όταν τον είδα, κάτι μέσα μου σφίχτηκε απρόσμενα –κάτι συνδεδεμένο με τον Γουίλ και την απώλεια και το δυσάρεστο συναίσθημα που συνοδεύει μια όχι ιδιαίτερα ομαλή επτάωρη πτήση– και χάρηκα που με έσφιγγε στην αγκαλιά του ώστε να προλάβω να συνέλθω λιγάκι. «Καλώς ήλθες στη Νέα Υόρκη, Κοντούλι! Όπως βλέπω, δεν έχασες το γούστο σου στα ρούχα».

Τώρα με κρατούσε απέναντί του και χαμογελούσε πλατιά. Ίσως το τιγρέ φόρεμα στο σιλ της δεκαετίας του '70. Είχα σκεφτεί ότι έτσι θα έμοιαζα με την Τζάκι Κένεντι στα χρόνια του Ωνάση. Αν, βέβαια, η Τζάκι Κένεντι είχε χύσει στην ποδιά της τον μισό καφέ στη διάρκεια της πτήσης. «Χαίρομαι πολύ που σε βλέπω».

Ο Νείθαν σήκωσε τις ασήκωτες βαλίτσες μου σαν να ήταν γε-

μάτες πούπουλα. «Έλα να πάμε σπίτι. Το Prius είναι για σέρβις και ο κύριος Γκόπνικ μου δάνεισε το δικό του αυτοκίνητο. Έχει απίστευτη κίνηση, όμως θα φτάσεις με σιλή».

Το αυτοκίνητο του κυρίου Γκόπνικ ήταν μαύρο και σιλιπνό και μεγάλο σαν λεωφορείο. Οι πόρτες έκλειναν με το εμφιατικό, διακριτικό γκουπ που μαρτυρά εξαψήφια τιμή. Ο Νέιθαν έβαλε τις βαλίτσες μου στο πορτ μπαγκάζ κι εγώ βολεύτηκα στενάζοντας στη θέση του συνοδηγού. Κοίταξα το κινητό μου, απάντησα στα δεκατέσσερα μηνύματα της μαμάς με ένα, στο οποίο της έλεγα απλώς ότι ήμουν στο αυτοκίνητο και ότι θα της τηλεφωνούσα αύριο, κι έπειτα απάντησα στο μήνυμα του Σαμ, το οποίο έλεγε ότι του είχα λείψει, με ένα *Προσγειώθηκα, φιλάκια*.

«Τι κάνει το παλικάρι;» είπε ο Νέιθαν ρίχνοντάς μου μια ματιά.

«Είναι καλά, ευχαριστώ». Πρόσθεσα ένα *πολλά* μετά το *φιλάκια* για καλό και για κακό.

«Δεν τσαντίστηκε που ήρθες κατά δω;»

Σήκωσα τους ώμους. «Θεωρεί ότι το είχα ανάγκη».

«Όλοι αυτό θεωρούμε. Απλώς σου πήρε λίγο χρόνο να βρεις τον δρόμο».

Άφησα το κινητό, ακούμπησα πίσω και κοίταξα τα άγνωστα ονόματα στις διάσπαρτες πινακίδες του αυτοκινητόδρομου. Ελαστικά Μάιλο, Γυμναστήριο Ρίτσι, ασθενοφόρα και νταλίκες, ετοιμόρροπα σπίτια με μπογιά που ξέφτιζε και στραβές βεράντες, γήπεδα μπάσκετ και οδηγοί που έπιναν από τεράστια πλαστικά ποτήρια. Ο Νέιθαν άνοιξε το ραδιόφωνο κι εγώ άκουσα έναν τύπο που λεγόταν Λορέντζο να μιλά για έναν αγώνα μπέιζμπολ και για μια στιγμή ένιωσα να βρίσκομαι σε μια παράλληλη πραγματικότητα.

«Λοιπόν, αύριο έχεις όλη τη μέρα για να συνέλθεις. Θέλεις να κάνουμε κάτι; Σκέφτηκα να σε αφήσω να κοιμηθείς όσο θέλεις κι έπειτα να σε τραβήξω για μπραντς. Πρέπει να ζήσεις οπωσδήποτε την πλήρη εμπειρία του φαγητού στη Νέα Υόρκη το πρώτο σου Σαββατοκύριακο».

«Ωραίο ακούγεται».

«Θα γυρίσουν από το εξοχικό αύριο το απόγευμα. Την περασμένη εβδομάδα είχαμε λίγη ένταση. Θα σε ενημερώσω, αλλά πρώτα πρέπει να κοιμηθείς».

Γύρισα και τον κοίταξα. «Δεν έχουν μυστικά, έτσι; Δε θα είναι σαν...»

«Δεν είναι σαν τους Τρέινορ. Είναι απλώς μια συνηθισμένη, δυσλειτουργική οικογένεια πολυεκατομμυριούχων».

«Η κυρία Γκόπνικ είναι καλή;»

«Είναι φανταστική. Θέλει... πολλή δουλειά. Αλλά είναι φανταστικός άνθρωπος. Το ίδιο και ο κύριος Γκόπνικ».

Ήταν η καλύτερη σύσταση που θα μπορούσε να δώσει ο Νείθαν για έναν χαρακτήρα. Βυθίστηκε στη σιωπή –δεν του άρεσε ποτέ πολύ το κουτσομπολιό– κι εγώ κάθισα στην αναπαυτική, κλιματιζόμενη Mercedes παλεύοντας με τα κύματα της νύστας που απειλούσαν διαρκώς να με κατακλύσουν. Σκέφτηκα τον Σαμ, που τώρα θα κοιμόταν βαθιά κάμποσες χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, στο βαγόνι στο οποίο έμενε. Σκέφτηκα την Τρίνα και τον Τομ, στο κρεβάτι στο μικρό μου διαμέρισμα στο Λονδίνο. Κι έπειτα ακούστηκε η φωνή του Νείθαν. «Φτάσαμε».

Σήκωσα τα βρασιά μου βλέφαρα και στην άλλη άκρη της γέφυρας του Μπρούκλιν είδα το Μανχάταν, που έλαμπε σαν χίλια θραύσματα φωτός, εκθαμβωτικό, αστραφτερό, αδιανόητα πυκνό και όμορφο, ένα θέαμα τόσο οικείο από την τηλεόραση και τις ταινίες, ώστε δυσκολεύτηκα να δεχτώ ότι το έβλεπα πραγματικά. Ανακάθισα άφωνη καθώς πλησιάζαμε με ταχύτητα την πιο διάσημη μητρόπολη του πλανήτη.

«Δεν παλιώνει ποτέ αυτή η θέα, έτσι; Λιγάκι πιο μεγαλόπρεπη από το Στόρτφορντ».

Νομίζω ότι ως εκείνη τη στιγμή δεν το είχα συνειδητοποιήσει. Το νέο μου σπίτι.

«Γεια σου, Άσοκ. Πώς πάει;» Ο Νείθαν έφερε τις βαλίτσες μου στο μαρμάρινο λόμπι όσο εγώ κοιτούσα τις ασπρόμαυρες πλάκες και τις μπρούντζινες κουπαστές πασχίζοντας να μην παραπατήσω. Τα βήματά μου αντηχούσαν στον σπηλαιώδη χώρο. Έμοια-

ζε με είσοδο μεγαλόπρεπου, κάπως ξεφτισμένου ξενοδοχείου: το ασανσέρ από γυαλισμένο μπρούντζο, το πάτωμα στρωμένο με χρυσοκόκκινα χρώματα, η είσοδος κάπως άβολα σκοτεινή. Μύριζε μελισσοκέρι, γυαλισμένα παπούτσια και χρήμα.

«Όλα καλά, φίλε. Ποια είναι η κοπέλα;»

«Από δω η Λουίζα. Θα δουλέψει για την κυρία Γκόπνικ».

Ο θυρωρός με τη στολή βγήκε πίσω από το γραφείο του και άπλωσε το χέρι για να το σφίξω. Είχε πλατύ χαμόγελο και μάτια που έμοιαζαν να έχουν δει τα πάντα.

«Χαίρω πολύ, Άσοκ».

«Αγγλίδα είναι! Έχω έναν ξάδερφο στο Λονδίνο. Στο Κρόινταουν. Έχεις πάει στο Κρόινταουν; Μένεις εκεί κοντά; Είναι μεγαλόσωμος τύπος, καταλαβαίνεις τι εννοώ».

«Δεν έχω πάει ποτέ στο Κρόιντον – έτσι το προφέρουμε», είπα. Κι όταν η όψη του σκοτεινίασε: «Την επόμενη φορά που θα περάσω από εκεί, όμως, θα έχω τον νου μου».

«Καλώς ήλθες στο Λέιβερι, Λουίζα. Αν χρειαστείς οτιδήποτε, αν θελήσεις να μάθεις οτιδήποτε, έλα σε εμένα. Είμαι εδώ είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο».

«Δεν κάνει πλάκα», είπε ο Νείθαν. «Καμιά φορά νομίζω ότι κοιμάται κάτω από το γραφείο». Έδειξε έναν ανελκυστήρα υπηρεσίας κοντά στο πίσω μέρος του λόμπι, με πόρτες σε ένα μοντό γκριζό χρώμα.

«Έχω τρία παιδιά κάτω από πέντε χρόνων, φίλε», είπε ο Άσοκ. «Πίστεψέ με, έρχομαι εδώ για να μην τρελαθώ. Αν και δεν μπορώ να πω ότι αυτό βοηθάει τη γυναίκα μου». Χαμογέλασε πλατιά. «Αλήθεια τώρα, δεσποινίς Λουίζα. Αν χρειαστείτε οτιδήποτε, ελάτε σε εμένα».

«Όπως λέμε ναρκωτικά, ιερόδουλες, κακόφημα στέκια;» ψιθύρισα καθώς οι πόρτες του ανελκυστήρα έκλειναν γύρω μας.

«Όχι. Όπως λέμε εισιτήρια για το θέατρο, τραπέζια σε εστιατόρια ή τα καλύτερα στεγνοκαθαριστήρια», είπε ο Νείθαν. «Στην Πέμπτη Λεωφόρο είμαστε. Για όνομα του Θεού. Τι έκανες τόσο καιρό στο Λονδίνο;»

Την οικία Γκόπνικ αποτελούσαν εξακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα στον δεύτερο και τον τρίτο όροφο ενός γοθτικού κτιρίου από κόκκινο τούβλο, μια μεζονέτα αλλόκοτη για αυτό το κομμάτι της Νέας Υόρκης, που είχε δει πολλές γενεές πλούσιων Γκόπνικ. Αυτό το κτίριο, το Λείβερι, ήταν ένα αντίγραφο μικρότερης κλίμακας του φημισμένου κτιρίου Ντακότα, όπως μου είπε ο Νέιθαν, κι ένα από τα παλαιότερα συνεταιριστικά κτίρια στο Άπερ Ιστ Σάιτ. Κανείς δεν μπορούσε να αγοράσει ή να πουλήσει ένα διαμέρισμα εδώ χωρίς την έγκριση του συμβουλίου ενοίκων, που αντιστέκονταν σθεναρά στις αλλαγές. Ενώ οι αστραφτερές πολυκατοικίες στην άλλη πλευρά του πάρκου φιλοξενούσαν το νέο χρήμα, Ρώσους ολιγάρχες, αστέρες της ποπ, Κινέζους μεγιστάνες του χάλυβα και δισεκατομμυριούχους της τεχνολογίας – με κοινόχρηστα εστιατόρια, γυμναστήρια, παιδικούς σταθμούς και πισίνες στην ταράτσα, οι ένοικοι του Λείβερι ήταν της παλιάς σχολής.

Εδώ τα διαμερίσματα περνούσαν από γενιά σε γενιά· οι ένοικοι μάθαιναν να ανέχονται το αποχετευτικό σύστημα της δεκαετίας του '30, έδιναν ατέλειωτες, χαώδεις μάχες για την άδεια να αλλάξουν οτιδήποτε πιο εκτενές από έναν διακόπτη του ηλεκτρικού και κοιτούσαν ευγενικά από την άλλη όσο η Νέα Υόρκη άλλαζε γύρω τους, όπως ακριβώς αγνοεί κάποιος έναν ζητιάνο και το χαρτονένιο σημείωμά του.

Δεν πρόλαβα να κοιτάξω καλά το μεγαλείο της ίδιας της μεζονέτας, τα παρκέ, τα ψηλά ταβάνια και τις μακριές κουρτίνες από δαμασκηνό, γιατί κατευθυνθήκαμε αμέσως προς τα δωμάτια υπηρεσίας, τα οποία ήταν χωμένα στην άλλη πλευρά του δεύτερου ορόφου, στο τέλος ενός μακρόστενου διαδρόμου που άρχιζε από την κουζίνα – μια ανωμαλία που είχε ξεμείνει από κάποια μακρινή εποχή. Τα πιο καινούργια ή ανακαινισμένα κτίρια δεν είχαν δωμάτια για το προσωπικό: οικονόμοι και νταντάδες κατέβαιναν από το Κούνις ή το Νιου Τζέρσι με το πρώτο πρωινό τρένο και επέστρεφαν μετά το σούρουπο. Η οικογένεια Γκόπνικ, όμως, είχε στην ιδιοκτησία της αυτά τα μικροσκοπικά δωμάτια από τότε που πρωτοχτίστηκε το κτίριο. Δεν μπορούσε να τα τροποποιήσει ούτε να τα πουλήσει· συνδέονταν μέσω συμβολαίων

με την κυρίως κατοικία και ήταν περιζήτητα ως αποθηκευτικοί χώροι. Δεν ήταν δύσκολο να καταλάβει κανείς γιατί ήταν φυσικό να θεωρούνται αποθήκες.

«Εδώ είμαστε». Ο Νείθαν άνοιξε μια πόρτα και άφησε κάτω τις βαλίτσες μου.

Το δωμάτιό μου είχε διαστάσεις περίπου τριάμισι μέτρα επί τριάμισι. Είχε ένα διπλό κρεβάτι, μια τηλεόραση, μια συρταριέρα και μια ντουλάπα. Μια μικρή πολυθρόνα, ντυμένη με μεξ ύφασμα, έστεκε στη γωνία και το βουλιαγμένο μαξιλάρι μαρτυρούσε την εξάντληση των παλαιότερων ενοίκων. Το μικρό παράθυρο ίσως έβλεπε νότια. Ή βόρεια. Ή ανατολικά. Δεν μπόρεσα να καταλάβω, γιατί απείχε το πολύ δύο μέτρα από τα τούβλα της τυφλής πίσω όψης ενός κτιρίου που ήταν τόσο ψηλό, ώστε κατάφερνα να δω τον ουρανό μόνο αν κολλούσα τη μύτη στο τζάμι και έστριβα τον λαιμό.

Εκεί κοντά, στον διάδρομο, υπήρχε μια κοινόχρηστη κουζίνα, που θα μοιραζόμουν με τον Νείθαν και μια οικονόμο, της οποίας το δωμάτιο ήταν ακριβώς απέναντι.

Πάνω στο κρεβάτι μου είδα μια τακτική στοίβα με πέντε σκούρα πράσινα μπλουζάκια με γιακά και κάτι που έμοιαζε με μαύρο παντελόνι και είχε μια φθηνή γυαλάδα.

«Δε σου είπαν για τη στολή;»

Σήκωσα ένα μπλουζάκι.

«Ένα μπλουζάκι κι ένα παντελόνι είναι μόνο. Οι Γκόπνικ πιστεύουν ότι τα πράγματα είναι απλούστερα με τη στολή. Έτσι όλοι ξέρουν πού βρίσκονται».

«Ναι, αλλά κάποιος θα μοιάζει με παίκτη του γκολφ».

Έριξα μια ματιά στο μικροσκοπικό μπάνιο: ήταν από καφετί μάρμαρο με πράσινα διακοσμητικά και επικοινωνούσε με το υπνοδωμάτιο. Είχε μια λεκάνη, έναν μικρό νιπτήρα που φαινόταν να βρίσκεται εκεί από τη δεκαετία του '40 κι ένα ντους. Στην άκρη είδα ένα σαπούνι μέσα στη συσκευασία του κι ένα σπρέι με κατσαριδοκτόνο.

«Για τα δεδομένα του Μανχάταν είναι αρκετά γενναϊόδωρο», είπε ο Νείθαν. «Ξέρω ότι φαίνεται λιγάκι μουντό, αλλά η κυρία

Γκόπνικ λέει ότι μπορούμε να το περάσουμε ένα χέρι χρώμα. Θα βάλουμε μια-δυο λάμπες ακόμα, θα πάμε σε κανένα κατάστημα με είδη σπιτιού και θα...»

«Είναι τέλειο», είπα. Γύρισα προς το μέρος του και ξαφνικά η φωνή μου άρχισε να τρέμει. «Νείθαν, είμαι στη Νέα Υόρκη. Είμαι εδώ».

Μου έσφιξε τον ώμο. «Ναι. Είσαι εδώ».

Κατάφερα να μείνω ξύπνια ώσπου να ανοίξω τις βαλίτσες μου, να φάω κάτι που είχε παραγγείλει ο Νείθαν (ο οποίος χρησιμοποιούσε πια πάμπολλες αμερικανικές λέξεις), να δω τι έπαιζαν μερικά από τα 859 κανάλια της μικρής μου τηλεόρασης, αν και τα περισσότερα έδειχναν να ασχολούνται επί εικοσιτετραώρου βάσεως με αμερικανικό ποδόσφαιρο, διαφημίσεις για ζητήματα του πεπτικού ή κακογυρισμένες αστυνομικές σειρές τις οποίες δεν είχα ξανακούσει ποτέ, έπειτα έπεσα ξερή. Πετάχτηκα στον ύπνο μου στις πέντε παρά τέταρτο το πρωί. Για λίγα αποσυντονισμένα λεπτά μερδεύτηκα από τον μακρινό ήχο μιας άγνωστης σειρήνας και την ψιλή τσιρίδα ενός φορτηγού που έκανε όπισθεν, έπειτα άναψα το φως, θυμήθηκα πού ήμουν και με διαπέρασε ένα ρίγος ενθουσιασμού.

Έβγαλα το λάπτοπ από την τσάντα μου και έστειλα μήνυμα στον Σαμ: *Κοιμάσαι; Φιλάκια.*

Περίμενα, μα δεν πήρα απάντηση. Ο Σαμ είχε πει ότι είχε ξαναπιάσει δουλειά κι εγώ ήμουν πολύ μερδεμένη για να υπολογίσω τη διαφορά ώρας. Άφησα κάτω το λάπτοπ και για λίγο προσπάθησα να ξανακοιμηθώ (η Τρίνα έλεγε ότι όταν δεν κοιμόμουν καλά έμοιαζα με λυπημένο άλογο). Όμως οι άγνωστοι ήχοι της πόλης με καλούσαν σαν σειρήνες και στις έξι σηκώθηκα από το κρεβάτι και έκανα ντους προσπαθώντας να αγνοήσω τη σκουριά που πεταγόταν ακανόνιστα μαζί με το νερό από την κεφαλή του ντους. Ντύθηκα (τζιν αμάνικο φόρεμα κι ένα βίντατζ τρικουάζ κοντομάνικο μπλουζάκι με στάμπα το Άγαλμα της Ελευθερίας) και βγήκα να βρω καφέ.

Διέσχισα αργά τον διάδρομο προσπαθώντας να θυμηθώ πού

βρισκόταν η κουζίνα του προσωπικού που μου είχε δείξει ο Νείθαν το προηγούμενο απόγευμα. Άνοιξα μια πόρτα και μια γυναίκα γύρισε και με κοίταξε. Ήταν μεσήλικη και κοντόχοντρη, με τα μαλλιά χτενισμένα σε περιποιημένα σκούρα κύματα, σαν αστέρας του κινηματογράφου από τη δεκαετία του '30. Τα μάτια της ήταν όμορφα και σκούρα, όμως τα χείλη της κύρτωναν στην άκρη, σαν να εξέφραζαν μια μόνιμη δυσαρέσκεια.

«Εμ... καλημέρα!»

Η γυναίκα συνέχισε να με κοιτάζει.

«Είμαι η... η Λουίζα. Η καινούργια. Η... βοηθός της κυρίας Γκόπνικ».

«Δεν είναι η κυρία Γκόπνικ». Η γυναίκα άφησε αυτή τη δήλωση να αιωρείται.

«Εσείς πρέπει να είστε...» Άρχισα να σπάω το αποσυντονισμένο μου μυαλό, αλλά δεν ερχόταν κανένα όνομα. Έλα τώρα, παρακάλεσα από μέσα μου. «Λυπάμαι. Το μυαλό μου μοιάζει με χυλό σήμερα. Πρέπει να είναι το τζετ λαγκ».

«Λέγομαι Ιλάρια».

«Ιλάρια. Ναι, φυσικά, τώρα θυμήθηκα. Λυπάμαι». Άπλωσα το χέρι. Δεν το έσφιξε.

«Ξέρω ποια είσαι».

«Εμ... θα μπορούσατε να μου δείξετε πού έχει το γάλα του ο Νείθαν; Ήθελα να φτιάξω έναν καφέ».

«Ο Νείθαν δεν πίνει γάλα».

«Αλήθεια; Παλιά έπινε».

«Νομίζεις ότι σου λέω ψέματα;»

«Όχι. Δεν είπα αυτ...»

Έκανε ένα βήμα προς τα αριστερά και έδειξε ένα ντουλάπι στον τοίχο που ήταν μισό σε μέγεθος από τα άλλα και λιγάκι υπερβολικά ψηλά για μένα. «Αυτό είναι το δικό σου». Έπειτα άνοιξε την πόρτα του ψυγείου για να βάλει πίσω τον χυμό της και πρόσεξα ένα γεμάτο δίλιτρο μπουκάλι γάλα στο ράφι της. Η γυναίκα έκλεισε ξανά την πόρτα και με κοίταξε αυστηρά. «Ο κύριος Γκόπνικ θα γυρίσει στις έξι και μισή απόψε. Να βάλεις τη στολή σου όταν έρθεις να τον γνωρίσεις». Βγήκε και άρχισε να

κατεβαίνει τον διάδρομο. Οι σαγιονάρες χτυπούσαν στις φτέρνες των ποδιών της.

«Χάρηκα που σας γνώρισα! Σίγουρα θα βλεπόμαστε συχνά!» φώναξα ξοπίσω της.

Για ένα λεπτό έμεινα να κοιτάζω το ψυγείο κι έπειτα αποφάσισα ότι αποκλείεται να ήταν πολύ νωρίς για να βγω για γάλα. Στο κάτω-κάτω ήταν η πόλη που δεν κοιμόταν ποτέ.

Η Νέα Υόρκη μπορεί να είχε ξυπνήσει, όμως το Λέιβερι ήταν βυθισμένο σε μια σιωπή τόσο βαριά, που μαρτυρούσε ότι όλο το κτίριο έπαιρνε τα ίδια υπνωτικά. Κατέβηκα τον διάδρομο, έκλεισα την εξώπορτα μαλακά πίσω μου και έλεγξα οκτώ φορές ότι είχα πάρει και την τσάντα και τα κλειδιά μου. Σκέφτηκα ότι, επειδή ήταν νωρίς και οι ένοικοι κοιμούνταν, μπορούσα να εξερευνήσω λίγο πιο προσεκτικά πού είχα καταλήξει.

Καθώς προχωρούσα νυχοπατώντας, νιώθοντας το παχύ χαλί να πνίγει τα βήματά μου, ένα σκυλί άρχισε να γαβγίζει πίσω από κάποια πόρτα –μια τσιριχτή, αγανακτισμένη διαμαρτυρία– και μια ηλικιωμένη φωνή είπε κάτι που δεν κατάλαβα. Προσπέρασα τρέχοντας, γιατί δεν ήθελα να ξυπνήσουν εξαιτίας μου κι άλλοι ένοικοι και αντί να κατέβω από την κυρίως σκάλα, προτίμησα τον ανελκυστήρα υπηρεσίας.

Στο λόμπι δεν υπήρχε ψυχή, γι' αυτό βγήκα στον δρόμο και βρέθηκα αμέσως σε ένα κομπούζιο από θόρυβο και φως που ήταν τόσο κατακλυσμαίο, ώστε αναγκάστηκα να σταθώ ακίνητη για μια στιγμή για να κρατήσω την ισορροπία μου. Μπροστά μου η πράσινη όαση του Σέντραλ Παρκ έδειχνε να εκτείνεται για χιλιόμετρα. Στα αριστερά μου οι παράδρομοι έσφυζαν ήδη από ζωή – πελώριοι άντρες με φόρμες ξεφόρτωναν κασόνια από ένα ανοιχτό φορτηγό υπό το βλέμμα ενός αστυνομικού που είχε σταυρώσει στο στέγνο τα τιτάνια χέρια του. Ένας οδοκαθαριστής δούλευε σιγοτραγουδώντας. Ένας οδηγός ταξί κουβέντιαζε με έναν άντρα από το ανοιχτό παράθυρό του. Μέτρησα στο μυαλό μου τις εικόνες του Μεγάλου Μήλου. Άλογα που έσερναν καρότσες! Κίτρινα ταξί! Πανύψηλα κτίρια! Όσο κοιτούσα, δύο κουρασμέ-

νοι τουρίστες με τα παιδιά τους στα καροτσάκια με προσπέρασαν σφίγγοντας πλαστικά ποτηράκια με καφέ, ίσως λειτουργώντας ακόμα σύμφωνα με κάποιο μακρινό ωράριο. Το Μανχάταν απλωνόταν προς κάθε κατεύθυνση, απέραντο, ηλιόλουστο, πολυάσχολο κι αστραφτερό.

Το τζετ λαγκ που ένιωθα εξατιμίστηκε με τις τελευταίες στιγμές της αυγής. Πήρα ανάσα και ξεκίνησα: καταλάβαινα ότι χαμογελούσα πλατιά, μα δεν μπορούσα να σταματήσω. Περπάτησα οκτώ τετράγωνα χωρίς να δω ούτε ένα σουπέρ μάρκετ. Έστριψα στη λεωφόρο Μάντισον, προσπέρασα βιτρίνες πελώριων πολυτελών καταστημάτων με κλειδωμένες πόρτες και είδα διάσπαρτα ανάμεσά τους εστιατόρια με σκοτεινά παράθυρα σαν κλειστά μάτια κι ένα πολυτελές ξενοδοχείο του οποίου ο ένστολος θυρωρός δεν με κοίταξε καθώς περνούσα.

Περπάτησα άλλα πέντε τετράγωνα, συνειδητοποιώντας σταδιακά ότι δεν ήταν από τις περιοχές στις οποίες μπορείς απλώς να πεταχτείς μέχρι τον μπακάλη. Είχα φανταστεί φαγάδικα σε κάθε γωνία, με φωνακλούδες σερβιτόρες και άντρες με λευκά στρογγυλά καπέλα, μα εδώ ήταν όλα πελώρια κι αστραφτερά και τίποτα δεν πρόδιδε ότι πίσω από κάποια πόρτα μπορεί να περιμένε μια ομελέτα με τυρί ή μια κούπα τσάι. Οι πιο πολλοί από τους ανθρώπους τους οποίους προσπέρασα ήταν τουρίστες ή σωματαράδες που έτρεχαν επίμονα, στιλπνοί μέσα στο λίκρα και χαμένοι στον κόσμο των ακουστικών τους, αποφεύγοντας επιδέξια άστεγους που τους αγριοκοιτούσαν με όψη αργασμένη, πέτρινη. Τελικά βρήκα μια μεγάλη καφετέρια κάποιας αλυσίδας, στην οποία φαινόταν να έχουν συγκεντρωθεί οι μισοί Νεοϋορκέζοι που είχαν σηκωθεί νωρίς, κάθονταν σκυμμένοι πάνω από τα κινητά τους ή τάζιζαν υπερφυσικά χαρούμενα νήπια, καθώς μια ανώδυνη, ευχάριστη μουσική έβγαίνε από τα μεγάφωνα στον τοίχο.

Παράγγειλα έναν καπουτσίνο κι ένα μάφιν, το οποίο, πριν προλάβω να πω τίποτα, ο μπαρίστα έκοψε στα δύο, ζέστανε και άλειψε με βούτυρο, χωρίς να διακόψει στιγμή τη συζήτηση με τον συνάδελφό του σχετικά με έναν αγώνα μπίτζμπολ.

Πλήρωσα, πήρα το μάφιν που ήταν τυλιγμένο σε αλουμινόχαρ-

το, κάθισα και το δάγκωσα. Ακόμα και χωρίς την ανελέητη πείνα του τζετ λαγκ, ήταν ό,τι πιο λαχταριστό είχα φάει ποτέ.

Κάθισα πλάι στο παράθυρο και έμεινα να κοιτάζω την πρωινή κίνηση του δρόμου του Μανχάταν για κανένα μισάωρο. Το στόμα μου άλλοτε γέμιζε με ζουμερό, βουτυράτο μάφιν κι άλλοτε καιγόταν από καιτό, δυνατό καφέ. Άφησα ελεύθερο τον πανταχού παρόντα εσωτερικό μου μονόλογο (Πίνω καφέ Νέας Υόρκης σε μια καφετέρια της Νέας Υόρκης! Περπατώ σε έναν δρόμο της Νέας Υόρκης! Σαν τη Μεγκ Ράιαν! Ή σαν τη Νταϊάν Κίτον! Είμαι στη Νέα Υόρκη!) και για μια στιγμή κατάλαβα τι ακριβώς προσπαθούσε να μου εξηγήσει ο Γουίλ πριν από δύο χρόνια: για λίγα λεπτά, με το στόμα γεμάτο ανοίκειο φαγητό, με τα μάτια γεμάτα παράξενες εικόνες, ζούσα μόνο εκείνη τη στιγμή. Ήμουν απόλυτα παρούσα, οι αισθήσεις μου ζωντανές, η όλη μου ύπαρξη είχε ανοίξει και περίμενε να δεχθεί νέες εμπειρίες γύρω μου. Ήμουν στο μοναδικό μέρος στον κόσμο στο οποίο θα μπορούσα να βρισκομαι.

Και τότε, χωρίς κάποιον προφανή λόγο, δύο γυναίκες στο διπλανό τραπέζι άρχισαν να ανταλλάζουν γροθιές. Καφές και κομμάτια σφολιάτας άρχισαν να πετούν πάνω από τα τραπέζια και οι σερβιτόροι έτρεξαν να τις χωρίσουν. Τίναξα τα ψίχουλα από το φόρεμά μου, έκλεισα την τσάντα μου και αποφάσισα ότι μάλλον είχε έρθει η ώρα να επιστρέψω στη γαλήνη του Λέιβερι.

Η Λουίζα Κλαρκ φτάνει στη Νέα Υόρκη έτοιμη να ξεκινήσει μια νέα ζωή, βέβαιη ότι μπορεί να φέρει σε πέρας αυτή τη νέα περιπέτεια και παράλληλα να κρατήσει ζωντανή τη σχέση της, παρά την απόσταση, με τον Σαμ. Μπαίνει, λοιπόν, στον κόσμο των εκατομμυριούχων πιάνοντας δουλειά στο σπίτι του Λέοναρντ Γκόπνικ και της πολύ νεότερης δεύτερης συζύγου του, Άγκνες. Η Λου είναι αποφασισμένη να ζήσει στο έπακρο κάθε εμπειρία που θα της προσφέρει η Νέα Υόρκη.

Όταν συναντήσει τον Τζόσουα Ράιαν, έναν άντρα που θα της ξυπνήσει θύμησης, η Λου θα βρεθεί διχασμένη ανάμεσα στη δουλειά της στην Πέμπτη Λεωφόρο και στο κατάστημα με ρούχα βίντατζ, όπου νιώθει σαν στο σπίτι της. Τα ερωτήματα τίθενται αμείλικτα μπροστά της: Ποια είναι η Λουίζα Κλαρκ; Και πώς βρίσκει κάποιος το κουράγιο να ακολουθήσει την καρδιά του, όπου κι αν αυτή τον οδηγήσει;

Μετά το ΠΙΠΙΝ ΕΡΘΕΙΣ ΕΣΥ και το ΜΕΤΑ ΑΠΟΣΕΝΑ, το τρίτο βιβλίο, τρυφερό, αστείο και ρομαντικό, ακολουθεί τη Λου, καθώς εκείνη ανακαλύπτει ποια είναι -και ποια προοριζόταν να γίνει- και μαθαίνει να ζει με τόλμη στον νέο κόσμο της.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-3028-7

9 786180 130287

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΕ: 21705

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η